

Obsah

Předmluva

Aleš Opatrný 8

„Co soudí církev o člověku?“ (GS 11)

Pokus o shrnutí základních prvků nauky církve o člověku

Ludvík Dřímal 11

1. Pastorální konstituce *Gaudium et spes* (1965) 14

1.1 Člověk a jeho drama 16

2. Nástin antropologie papeže Jana Pavla II. 22

2.1 Encykliky *Redemptor hominis* (1979), *Dives in misericordia* (1980) a *Laborem exercens* (1981) 22

2.2 Apoštolský list o křesťanském smyslu lidského utrpení *Salvifici doloris* (1984) 27

Exkurs: Základní prvky biblické antropologie 29

3. Antropologie ve vybraných dílech magisteria (zvláště pokoncilního období) 32

3.1 Teologická antropologie v *Katechismu katolické církve* (1992) 32

3.1.1 Člověk jako stvořená bytost s přirozeností narušenou hříchem (KKC 355–421) 32

3.1.2 Stvořen k Božímu obrazu 33

3.1.3 Jednota duše a těla 34

3.1.4 Stvořil je jako muže a ženu 35

3.1.5 Člověk v ráji 36

3.1.6 „Tys ho nenechal na pospas smrti“ 41

3.1.7 Člověk je povolán k životu v Kristově Duchu (KKC 1700–2029) 42

3.2 Teologická antropologie v díle	
<i>Dogmatika pro studium i pastoraci</i>	49
Závěr	51

Psychické problémy a psychická nemoc v pastorační praxi
Ludmila Bartůšková 53

1. Několik poznámek k vymezení pojmu nemoc / dušení nemoc	53
2. Důsledky stigmatu duševní nemoci pro pastoraci	56
3. Jsou duševní nemoci „normální“?	58
4. Klasifikace duševních nemocí	59
5. Nejčastější duševní poruchy v pastoraci (výsledky ankety)	61
5.1 Psychotické poruchy (psychózy)	63
5.2 Poruchy nálad	70
5.2.1 Manická epizoda	70
5.2.2 Depresivní epizoda	72
5.2.3 Doporučení pro pastorační praxi	74
5.3 Úzkostné („neurotické“ poruchy)	74
5.3.1 Panická porucha	75
5.3.2 Generalizovaná úzkostná porucha	76
5.3.3 Obsedantně-kompulzivní porucha	77
5.3.4 Sociální fobie	80
5.3.5 Doporučení pro pastorační praxi	80
5.4 Poruchy příjmu potravy	81
5.4.1 Mentální anorexie	81
5.4.2 Mentální bulimie	81
5.4.3 Doporučení pro pastorační praxi	82
5.5 Závislosti	82
5.5.1 Doporučení pro pastorační praxi	83
5.6 Poruchy osobnosti	83
5.6.1 Paranoidní porucha osobnosti	84
5.6.2 Disociální porucha osobnosti	85
5.6.3 Emočně nestabilní porucha osobnosti	85

5.6.4 Histrionská porucha osobnosti	86
5.6.5 Závislá porucha osobnosti	86
5.6.6 Doporučení pro pastorační praxi	86

Pastorace věřících křesťanů s psychickými potížemi

Aleš Opatrný	89
1. Základní otázky a požadavky péče o psychicky nemocného	90
2. Pastorační zásady	93
3. Zásady pastoračního přístupu u jednotlivých typů poruch a nemocí	98
3.1 Afektivní poruchy	98
3.2 Neurotické poruchy	104
3.3 Pocity viny, vina a její odstranění	108
4. Vztah duchovní a psychologické pomoci	112
5. Kdy kontaktovat psychiatra	115

Exkurzy

Aleš Opatrný	119
I. Rodové kořeny z pohledu pastorace	119
II. Sebevraždy a sebevrazi	123
III. Exorcismus	128
IV. Kde síly v péči o nemocné ztrácíme a kde je hledáme	131

Příloha: Anketa

Zpracovala Ludmila Bartůšková	137
--	------------

Zkratky	152
Prameny	152
Literatura	153
O autorech	157
Shrnutí	158
Summary	159